

Dosarul nr. 2rh-99/2021

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. S. Gârbu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Pruteanu, M. Guzun, Iu. Cimpoi)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iu. Sârcu, T. Chișca-Doneva, I. Druță, Iu. Oprea, V. Clevedî)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, Oleg Rotari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Hohlov
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării
dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea
prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost
respins recursul declarat de către Denis Hohlov, a fost admis recursul declarat de către
Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost casată integral decizia din 11
decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 09
septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2013 Hohlov Denis, a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în
termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, activează în organele Ministerului
Afacerilor Interne al RM, mai mult de 10 ani, fiind inclus în lista colaboratorilor ce
solicită îmbunătățirea condițiilor de trai, însă până în prezent nu a fost asigurat cu spațiu
locativ.

Indică reclamantul că, în anul 2009 a depus o cerere de chemare în judecată la
Curtea de Apel Chișinău împotriva Consiliului municipal Chișinău prin care a solicitat
să-i fie acordat spațiu locativ în conformitate cu normele legislației în vigoare.

Menționează reclamantul că, prin hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de
Apel Chișinău, acțiunea a fost admisă, fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să-l
asigure împreună cu membrii familiei sale cu spațiu locativ conform normelor prevăzute

de legislația în vigoare.

Susține reclamantul că, după devenirea irevocabilă a hotărârii judecătorești, a depus documentul executoriu spre executare la Oficiul de executare Centru DEDJ, iar prin încheierea din 09 aprilie 2010 a fost intentată procedura de executare și s-a solicitat Consiliului mun. Chișinău să execute hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, însă în termenul stabilit hotărârea judecătorească nu a fost executată.

Prin încheierea executorului judecătoresc - Oleg Ungureanu din 13 iunie 2011, întru executarea documentului executoriu, a fost aplicat sechestru pe apartamentul nr XXX din str. XXX, mun. XXX.

Ulterior, Primăria mun. Chișinău, prin răspunsul adresat executorului judecătoresc a comunicat că, hotărârea judecătorească nu poate fi executată din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău.

Indica reclamantul că, conform practicii judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. În acest sens, menționează aceasta că, o dată ce hotărârea de judecată nu va fi executată va avea loc încălcarea art.6 din Convenție.

Reclamantul a mai indicat că, prin neexecutarea hotărârii judecătorești menționate supra, se încalcă și dreptul la protecția proprietății, drept prevăzut de art. 1 al Protocolului 1 al Convenției CEDO.

Cere reclamantul, constatarea faptului încălcării drepturilor prevăzute de Articolul 6 și 13 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Articolului 1 al Protocolului 1 Adițional la Convenție; încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM cu titlu de reparare a prejudiciului moral pentru neexecutarea deciziei din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău a sumei de 4000 euro cu titlu de reparare a prejudiciului moral, încasarea sumei de 12 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatat faptul de violare a drepturilor lui Denis Hohlov prevăzute de Articolul 6 și 13 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și Articolul 1 al Protocolului 1 Adițional la Convenție de către Statul Republica Moldova. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Denis Hohlov, a fost casată hotărârea din 09 septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în partea respingerii cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, fiind emisă în această parte o nouă hotărâre de admitere parțială a cerințelor, încasându-se de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul lui Denis Hohlov, suma în mărime de 10 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și suma în mărime de 2 000 lei cu titlu de încasare a cheltuielilor de judecată. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de către Denis Hohlov, a fost admis recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, a fost casată integral decizia din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 09 septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

La 28 iulie 2021, prin intermediul poștei (f.d.142), Agentul guvernamental, Oleg Rotari, a depus, în temeiul art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, cerere de revizuire împotriva deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor reclamantului garantate de art. 6 § 1 și art.13 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, admiterea recursului reclamantului din 30 decembrie 2013 împotriva deciziei din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, casarea parțială a deciziei din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău în partea privind repararea prejudiciului material și moral și pronunțarea în această privință a unei decizii de acordare a satisfacției echitabile pentru încălcările constatate prin aplicarea directă a articolului 41 din Convenție într-un quantum proporțional cu cel acordat de Curte în jurisprudența sa în calitate de despăgubire pentru prejudiciul material și moral, precum și pentru costuri și cheltuieli de reprezentare, din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, sume care vor fi convertite după necesitate în lei moldovenești la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei la data transferului, dispunerea executării imediate a deciziei cu privire la acordarea satisfacției echitabile, prin eliberarea titlului executoriu în acest sens.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, în speță Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova, cererea Hohlov vs Republica Moldova (nr.81519/12), care se referă la neexecutarea hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea reclamantului și de mărimea sumelor acordate care nu corespund, potrivit acestora, despăgubirii acordate de către Curte în situații similare.

Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să i-a în considerare eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a prezentei cauze.

În temeiul art. 11 din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 04 august 2020, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru a remedia încălcarea dreptului reclamantului, garantat de art. 6 § 1 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

Astfel, a relatat că în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, Denis Hohlov a invocat încălcarea art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție în situația neexecutării continue a hotărârii din 26 noiembrie 2009, pronunțată în favoarea sa.

De asemenea, reclamantul, s-a plâns de lipsa unui remediu intern eficient împotriva neexecutării hotărârii judecătorești definitive, în baza art. 13 din Convenție.

Revizuentul a afirmat că în fața Curții, reclamantul a invocat că, deși instanțele naționale au constatat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii menționate, au hotărât că simpla constatare a acestui fapt ar fi fost suficientă pentru ca reclamantul să nu se mai poată pretinde victimă a încălcării dreptului său în baza Convenției în acest sens.

Agentul guvernamental a menționat că, reclamantul nu a reușit să obțină nici o despăgubire pentru prejudiciul material, deși a prezentat instanțelor de judecată naționale documente pertinente (contract de locațiune și recipise) potrivit cărora, în

perioada din 01 septembrie 2012 până în 01 septembrie 2013, el ar fi cheltuit suma în mărime de 12 000 lei pentru chiria locuinței. Instanțele judecătorești naționale au respins cerințele acestuia, ca fiind neîntemeiate.

Astfel, ținând cont de aceste circumstanțe, Agentul guvernamental a notat că, reclamantul este în continuare angajat al Ministerului Afacerilor Interne al RM și în privința acestuia hotărârea din 26 noiembrie 2009 nu a fost executată până în prezent, *id est* timp de peste 11 ani. În cazul în care reclamantul îndeplinește criteriul esențial de a continua să fie în serviciul unei autorități naționale, atunci el se face în mod automat victimă a neexecutării unei hotărâri irevocabile în favoarea sa și, din acest motiv el continuă să aibă acest statut pe parcursul întregii perioade a neexecutării pentru care el nu a fost deocamdată despăgubit, în condițiile în care neexecutarea nu îi este imputabilă și dacă poate proba existența prejudiciului material suportat (prin prezentarea anumitor contracte de locațiune).

Cu referire la prejudiciul moral, Agentul guvernamental a indicat că, până la emiterea deciziei din 16 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, reclamantului nu i-a fost acordată vreo despăgubire pentru prejudiciul moral în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Prin urmare, ținând cont de aceste circumstanțe ale cauzei, dar și de criteriile stabilite în jurisprudența Curții, se prezumă în mod rezonabil că, reclamantul poate continua să se pretindă victimă a încălcării drepturilor sale garantate de Convenție.

Agentul guvernamental a reiterat că, ține de datoria instanței de revizuire să ofere despăgubirile pe care le consideră necesare pentru orice prejudiciu (inclusiv moral), precum și pentru costuri și cheltuieli, pentru ca orice reclamant să nu mai poată continua să se pretindă victimă a unei încălcări în baza Convenției în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, orice tentativă din partea Curții Supreme de Justiție de a pasa această responsabilitate Agentului guvernamental, în special în cazul în care însăși Curtea Supremă de Justiție constată în mod expres o încălcare a Convenției, poate fi tratată drept un refuz de a finaliza procedura de soluționare amiabilă a cauzei, care, de altfel, a ajuns să fie comunicată Guvernului din cauza pretinsului eșec al instanțelor naționale de judecată de a aplica în mod coerent și consecvent legislația națională în limitele standardelor impuse de către Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Un asemenea exercițiu din partea instanțelor superioare naționale poate determina Curtea Europeană a Drepturilor Omului să adopte o hotărâre în procedură contencioasă și să constate că un reclamant nu și-a pierdut calitatea de victimă a încălcării Convenției din cauza eșecului instanței de revizuire de a-i acorda despăgubiri pentru încălcările constatate, printr-o încheiere executorie.

Agentul guvernamental consideră că, remediere a încălcării drepturilor reclamantului în prezenta cauză este necesară, inclusiv prin înlăturarea viciilor menționate. În această ordine de idei, trebuie menționat faptul că, ținând cont de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, obligația de a repara orice încălcare pretinsă a Convenției revine primordial autorităților naționale. O decizie sau o măsură a autorității naționale în favoarea reclamantului nu este, în principiu, suficientă pentru a-l lipsi de statutul de victimă, cu excepția cazului în care instanțele naționale de judecată au recunoscut încălcarea Convenției, în mod expres sau în

substanță, iar apoi au acordat despăgubiri. În cauzele pre-citate, Curtea a acordat reclamanților despăgubiri pentru prejudiciul moral în legătură cu eșecul instanțelor naționale de a executa în mod prompt o hotărâre judecătorească, inclusiv făcând referire la jurisprudența sa consacrată cu privire la instituirea remediilor naționale pentru anumite categorii de litigii (a se vedea *Cocchiarella v. Italia*, nr. 64886/01, *Cristea v. Republica Moldova*, nr. 35098/12, 12 februarie 2019).

Agentul guvernamental consideră rezonabilă acordarea unei satisfacții echitabile, ținând cont de neexecutarea unei hotărâri judecătorești, pentru prejudiciul material, într-un quantum rezonabil, în cazul în care ultimul reușește să-și prezinte cerințele în mod plauzibil și convingător și urmare a unei analize de către instanța de judecată; într-un quantum comparabil cu cel acordat de către Curte, *id est* a sumei totale de 1650 de euro, pentru prejudiciul moral, care ar acoperi perioada neexecutării până în prezent; într-un quantum de 10 000 de lei, pentru orice costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții pentru depunerea cererii *Hohlov v. Republica Moldova* (nr. 81519/12).

La 16 august 2021, în adresa participanților la proces a fost expediată copia cererii de revizuire (f.d. 201), și a fost recepționată la 25 august 2021 de către Ministerul Justiției al RM și respectiv, la 01 septembrie 2021 de către Denis Hohlov, conform avizelor de recepție.

Referințe la cererea de revizuire, prin care aceștia să-și expună opinia asupra motivelor invocate în cererea de revizuire depusă de către Agentul guvernamental, până la data judecării cauzei în ordine de revizuire, nu au parvenit.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire este întemeiată și urmează a fi admisă din considerentele ce urmează.

Codul de procedură civilă prevede că, revizuirea unei hotărâri se cere pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, consecințe care continuă să existe, produc efecte și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii.

În prezenta speță, toate aceste condiții sunt îndeplinite.

Din actele cauzei s-a constatat că, Curtea Supremă de Justiție examinând la 16 aprilie 2014 prezenta cauză civilă a respins recursul declarat de către Denis Hohlov, a admis recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, a casat integral decizia din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a menținut hotărârea din 09 septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Urmare a pronunțării acestei decizii, reclamantul Denis Hohlov s-a adresat cu plângere Curții Europene a Drepturilor Omului, invocându-se încălcarea de către statul Republica Moldova în privința sa, a art. 6 § 1 și art. 13 din Convenție, și art. 1 din Protocolul nr.1 din Convenție, prin efectele generate de această decizie.

Cererea reclamantului a fost înregistrată pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului sub nr. 81519/12.

Prin cererea nr. 81519/12 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea *Hohlov v. Republica Moldova*.

Curtea a solicitat Guvernului Republicii Moldova prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt. Totodată, a propus Guvernului să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a cauzei vizate.

Astfel, la 04 august 2020, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a inițiat procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Efectele hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului prin care se constată violarea de către instanțele naționale a drepturilor omului, consfințite în Convenție, cu ocazia pronunțării hotărârilor rămase irevocabile după epuizarea tuturor căilor de atac prevăzute de legislația națională - operează asupra acestor hotărâri prin intermediul căii de atac extraordinare a revizuirii prevăzută de articolul 449 din Codul procedură civilă.

Art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă stabilește că, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Conform art. 5 alin. (4) lit. b) al Legii cu privire la Agentul guvernamental nr.151 din 30 iulie 2015, în domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora.

În temeiul art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire.

Art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă, stipulează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, întrucât Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, eșecul autorităților naționale de a executa hotărârile judecătorești definitive pronunțate în favoarea reclamantului Denis Hohlov și mărimea sumelor acordate care nu corespund, despăgubirii acordate de către Curte în situații similare, decizia instanței de recurs fiind contrară art. 6 § 1, art. 1 din Protocolul nr.1 și art. 13 din Convenție.

Art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, reglementează că, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărâ fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a notat că, principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, că respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Așadar, prin eșecul autorităților naționale de a executa hotărârile judecătorești definitive adoptate în favoarea reclamantului și ținând cont că la stabilirea mărimii sumele acordate de instanța de recurs nu s-a luat în considerare mărimea sumelor acordate de către Curte în situații similare, instanța a admis încălcarea dispoziției art. 6 § 1 din Convenție.

Astfel, Denis Hohlov, nu a beneficiat de o examinare corectă în fața Curții Supreme de Justiție.

Instanța nu a oferit reclamantului garanțiile procedurale necesare pentru a-și valorifica dreptul său la respectarea bunurilor sale, prevăzut de Articolul 1 din

Protocolul nr. 1 la Convenție, fapt ce a determinat reclamantul să suporte o povară excesivă, fiind în imposibilitate să obțină executarea hotărârii din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, ceea ce reprezintă o privare ilegală a reclamantului de spațiul locativ sub formă de apartament sau casă separată, ce urma să-i fie acordat, fiind astfel, încălcat dreptul reclamantului la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În consecință, Colegiul menționează că, prin ineficiența remediei naționale prevăzute de Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, s-a admis încălcarea dispoziției art. 13 din Convenție.

Așadar, prin procedurile judiciare de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanțele naționale nu au compensat în mod suficient nici prejudiciul material, nici prejudiciul moral suferit de către acesta. În asemenea circumstanțe, Denis Hohlov și-a păstrat calitatea de victimă pe motiv că hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Curții de Apel Chișinău, continuă să fie neexecutată.

Ca urmare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale prin hotărârea judecătorească a cărei revizuire s-a solicitat, ale cărei efecte grave continuă să se producă și în prezent și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii respective.

Deci, faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, aspect redat în cererea de revizuire, impune admiterea cererii de revizuire, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de către reclamantul Denis Hohlov împotriva deciziei din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Or, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenție este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Cu privire la solicitarea Agentului guvernamental de acordare a unei satisfacții echitabile pentru încălcarea constatată, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În baza art. 41 din Convenție, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară, înlăturarea consecințelor măsurii incriminate.

Mecanismul de control instituit prin Convenție are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, conform art.1 din Convenție că, drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale.

Colegiul constată că, reclamantul a suferit un prejudiciu moral prin faptul că, instanța de recurs examinând acțiunea nu a dat aprecierea corespunzătoare sumei ce

urma a fi încasată cu titlu de prejudiciu moral, considerând cuantumul solicitat de Denis Hohlov, în mărime de 4000 euro, ca fiind exagerat, care aveau însă un rol decisiv pentru reclamant. Or, în rezultatul încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil al hotărârii judecătorești reclamantul a fost lipsit ilegal de bunul său patrimonial, apartament sau casă separată, stabilită prin hotărârea judecătorească irevocabilă.

Deci, în speță, fiind constatată existența unei violări, statul are obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt violării și de a-i înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât posibil, situația anterioară violării prin repararea prejudiciului sub formă pecuniară.

Astfel, prejudiciul moral se acordă în raport cu consecințele negative suferite de parte, măsura în care au fost lezate acestea și afectată situația socială și materială, iar în temeiul Convenției Europene a Drepturilor Omului, aceste criterii se aplică prin necesitatea ca partea lezată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

În hotărârea din 31 octombrie 1995, în cazul Papanicholopoulos și alții contra Greciei, CEDO a afirmat cu claritate principiul conform căruia „*restitutio in integrum*” constituie modul adecvat de reparare a prejudiciului și reprezintă o obligație juridică izvorâtă din art. 46.

O hotărâre constatând existența unei violări, antrenează pentru statul pârât obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt violării și de a-i înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât posibil, situația anterioară violării.

Repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Prin urmare, suma de 1650 euro cu titlu de prejudiciu moral solicitată de Agentul guvernamental reprezintă o satisfacție echitabilă pentru nerespectare de către instanța de recurs a garanțiilor procesuale și a dreptului la un proces echitabil și e o evaluare corectă a acestor suferințe.

Or, daunele morale nu pot avea un caracter simbolic, ci trebuie să reprezinte o recompensă serioasă pentru repercusiunile negative ale încălcării pentru reclamant.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire în limita susținută de Agentul guvernamental, a constata încălcarea dreptului lui Denis Hohlov, garantat de art. 6 § 1, art. 13 și de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, a casa decizia Curții Supreme de Justiție din 16 aprilie 2014 și de a acorda satisfacție morală, inclusiv costuri și cheltuieli reclamantului, și a reține cauza civilă în instanța de recurs, pentru examinarea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 269-270, art. 449 lit. g), art. 452 și art. 453 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Oleg Rotari.

Se constată încălcarea dreptului lui Denis Hohlov, garantat de art. 6 § 1, art. 13 și de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Denis Hohlov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

Se acordă lui Denis Hohlov satisfacția echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție în cuantum de 1650 euro, în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, și suma în mărime de 10 000 lei pentru orice costuri și cheltuieli de reprezentare.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Denis Hohlov suma de 1650 euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului, și suma în mărime de 10 000 lei pentru orice costuri și cheltuieli de reprezentare.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 16 aprilie 2014.

Se reține prezenta cauză civilă în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului declarat de către recurentul Denis Hohlov împotriva deciziei din 11 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat